

Per pirmąjį šių metų pusmetį Valstybinė darbo inspekcija (VDI) gavo 14 pranešimų apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 58 pranešimus apie įvykius darbe, kurių metu buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai.

Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m., sumažėjo 7 atvejais (arba 33 proc.).

Per 2020 m. I pusmetį daugiausiai mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe įvyko: transporto ir saugojimo (4 mirtini, iš jų 3 darbuotojai žuvo eismo įvykių metu, ir 12 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe), statybos (4 mirtini ir 11 sunkių), apdirbamosios gamybos (2 mirtini ir 8 sunkūs). Mirtinų atsitikimų taip pat įvyko žemės ūkio, miškininkystės, administracinės ir aptarnavimo veiklos, nekilnojamojo turto operacijų įmonėse.

Lyginant su tuo pačiu 2019 m. laikotarpiu, mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius sumažėjo apdirbamosios gamybos (nuo 7 iki 2 atvejų) įmonėse.

Daugiausiai mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe įvyko darbuotojui nukritus iš aukščio: žuvo 6 darbuotojai ir smarkiai nukentėjo 19 darbuotojų sveikata. Pastebima, kad iš aukščio krenta ne tik darbuotojai, dirbantys statybų, bet ir transporto ir saugojimo bei žemės ūkio įmonėse. Pavyzdžiui, atlikdamas montavimo darbus iš 12 metrų aukščio nukrito ir žuvo darbuotojas, įlūžus gegnei darbininkas nukrito nuo stogo iš 8 metrų aukščio, kitas darbuotojas, praradęs pusiausvyrą, įkrito į maždaug 2 metrų gylio lifto šachtos angą. Neretai pasitaiko, kad darbuotojai nukrinta virstant mobiliesiems pastoliams ar nuslydus kopėčioms. Traumas dėl kritimo iš aukščio patiria vairuotojai, pvz., tvirtindami krovinius, atlikdami tentavimo ir kitus darbus. Krisdami iš aukščio susižaloja ir ūkio darbininkai: vienas jų iš palėpės mesdamas šiaudus gyvuliams pro lubosę esančią angą nukrito žemyn iš 3 metrų aukščio.

Taip pat darbuotojai buvo mirtinai traumuoti užvirtus gruntui, virstant nupjautam medžiui, įjungus montuojamą įrenginį. Dėl šių priežasčių žuvo 3 darbuotojai.

Pagal gautus pranešimus šiais metais ištirti 7 mirtini ir 35 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe. Aiškinantis nelaimingų atsitikimų priežastis nustatyta, kad apie pusę mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe lėmė darbdavio neįgyvendinti reikalavimai dėl darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo. Tarp dažniausiai nustatytų pažeidimų, dėl kurių įvyko nelaimingi atsitikimai, – darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės trūkumas.

„Darbdavio veiksmingai organizuota vidinė kontrolė saugai darbe yra esminis dalykas, –

sako VDI Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vedėjas Saulius Balčiūnas. – Pavyzdžiui, dirbant aukštyje reikia ypatingo atsargumo, o darbdavys turi suteikti ne tik visas apsaugos priemones, bet ir kontroliuoti, ar jos tinkamai naudojamos ir ar iš viso naudojamos“.

Tačiau apie saugą darbe neretai pamiršta ir patys darbuotojai. 17 proc. ištirtų nelaimingų atsitikimų darbe įvyko dėl darbuotojų didelio neatsargumo, kai darbuotojai nesilaikė vadovų duotų nurodymų dėl saugos ir sveikatos reikalavimų ir taip rizikavo savo sveikata ar gyvybe.

Darbdaviams ir darbuotojams VDI yra parengusi metodines rekomendacijas nelaimingų atsitikimų darbe įvairiose srityse prevencijai. Jas galima rasti www.vdi.lt.

